

ויזרע יצחק

ב"ש	ח"פ	ת"א	י"ם	פניסה יציאה ר"ת	יוצא לאור ע"י מדרשת "ויזרע יצחק" ע"ש יצחק בן חמו בר אסתר ז"ל	פרשת "במדבר" הפטרה: "והיה מספר" ב' סיון תש"ע
18:59	19:01	19:10	18:53			
20:09	20:12	20:11	20:13			
20:42	20:45	20:44	20:47			

הגיגים מפרשת השבוע

"וידבר ה' אל משה במדבר סיני" (במדבר א' א)

רבינו בחיי מביא את המדרש שאומר שבשלשה דברים נתנה התורה לעם ישראל, באש, במים ובמדבר, נתנה באש ככתוב: "והר סיני עשן כלו מפני אשר ירד עליו ה' באש" (שמות יט), נתנה במים שהרי כתוב: "ה' בצאתך משעיר בצעדך משדה אדום ארץ רעשה גם שמים נטפו גם עבים נטפו מים" (שופטים ה), במדבר דכתיב: "וידבר ה' אל משה במדבר סיני". ולמה נתנה התורה בשלשה דברים הללו? לומר לך מה אלו חנם הם לכל באי העולם, כך התורה הקדושה היא חנם לכל באי עולם, כלשון הנביא: "הוי כל צמא לכו למים" (ישעיה נה), וניתנה במדבר לומר לך שאין אדם קונה את התורה עד שיעשה את עצמו הפקר כמדבר.

"והלויים למטה אבותם לא התפקדו בתוכם" (במדבר א' ב)

הכתוב מציין שהלויים לא נמנו במסגרת המנין שנערך לבני ישראל, "לא התפקדו בתוכם", ורק אחר כך מגיע הצווי מה', "אך את מטה לוי לא תפקוד" (במדבר א' ט). הרמב"ן מסביר שעוד לפני שנצטוו, הביין משה מדעתו שאל לו למנות את שבט לוי, מכיון שנאמר לו: "ואתכם יהיו איש איש למטה" (במדבר א' ד), והתורה מפרטת את הנשיאים ושמותם, ומזה שלא מונה נשיא לשבט לוי הביין משה שאין למנות את הלויים ביחד עם שאר השבטים.

"ואלה תולדות אהרן ומשה" (במדבר א' א)

הכתוב מנה את תולדות אהרון בלבד ולא מנה את תולדות משה, לומר נו שבני אהרן נחשבו גם תולדות של משה היות שהוא התפלל בעדם ובזכותו נשארו בחיים, ככתוב: "ובאהרן התאנף ה' להשמידו" (דברים ט' כ), ואמרו חז"ל במדרש "שהועילה תפלתו של משה להציל את אלעזר ואיתמר" (ויק"ר ד' א), ולפי הסבר זה, כוונת הכתוב: "ביום דבר ה' אל משה", היא לזמן שבו התפלל משה עליהם.

"מאת בכור בני ישראל לקוז את הכסף" (במדבר א' ג)

מה רוצה הכתוב לומר לנו בזה שמשה לקח את הכסף "מאת בכור בני ישראל" וכי ממי יקח? מסביר ה"משך חכמה" שהכתוב בא להודיע לנו, שתוצאות הגורל הן מהשמים ואין יד המקרה אלא מהשם יתברך. שהרי היו עשרים וארבעה אלף מאתיים ושבעים ושלושה בכורים. ומתוכם היו צריכים מאתיים ושבעים ושלושה ליום לצאת בגורל ולפדות את עצמם בחמישה שקלים. אם היו יוצאים ליום הקטנים מבין חודש, שהיו צריכים לתת ה' שקלים לפדיון, היה הדבר מחייב את האבות שלהם לתת את הכסף. לכן "דאגו" מהשמים, שבגורל יצאו רק הלויים הגדולים, אשר היו חייבים בעצמם לתת חמשה שקלים, וכך אומר הכתוב: "ומאת הבכורים" בעצמם "לקח את הכסף".

"כל בא לצבא לעשות מלאכה באהל מועד" (במדבר ד' ג)

לפי הכתוב, עבודתם של בני קהת מוגדרת כ"מלאכה", ומה שאין כן בעבודת בני גרשון (במדבר ד' נג) ובעבודת בני מררי (במדבר ד' ל) שלא מוגדרות כ"מלאכה", מה ההבדל? מסביר ה"משך חכמה" שהיה שוני באופי העבודה של בני קהת מעבודת בני גרשון ומררי, משום שבני גרשון ומררי היו נושאים את חלקי המשכן על גבי בהמות, העגלות והבקר, ולא היתה כאן אלא עבודת "מחמר", מנהיג את הבהמה, וראינו שעבודה זו אינה מוגדרת כ"מלאכה", שהרי מי ש"מחמר" בשבת אינו חייב מיתה אלא מלקות בלבד (שבת קנד.). אבל בני קהת היו נושאים את כלי הקודש בכתף, בכתף ישאו", וזוהי מלאכת "הוצאה" שנחשבת למלאכה חשובה וגמורה לעניין שבת.

לעילוי נשמת יוסף בן טובה ז"ל נלב"ע ז' סיון

לעילוי נשמת מסעוד בן פרלה ז"ל נלב"ע ג' סיון

לעילוי נשמת מרים בת פלורה ז"ל נלב"ע ג' טבת תש"ע

מעוניין לקבל את העלון ישירות לתיבת הדוא"ל שלך? שלח מייל לכתובת: Yossef.Benhamo@gmail.com

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

יציחק בן חמו בר אסתר ז"ל
חביבה חיה בנימין בת גורג'ה ז"ל
נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

יציחק בנימין בר שורין ז"ל
נלב"ע יג' אדר ב' תשל"ג
ת.נ.צ.ב.ה

יציחק בן חמו בר אסתר ז"ל
נלב"ע יג' אדר ב' תשס"ה

"שֵׂאוּ אֶת רֵאשֵׁי כָל עֵדוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (במדבר א' ב)

הרש"ר הירש מסביר את סמיכות פרשת "במדבר" לפרשת "בחקותי" ואומר שבפרשת "בחקותי" למדנו איך סופרים את העדר כדי להוציא ממנו לפחות עשירית אחת קודש לה', ואילו בפרשת "במדבר" מונים את צאנו של הקב"ה, את בני ישראל, ועוברים כולם תחת שבטו של הרועה העליון וכל אחד מהם נעשה כולו קודש לה'.

(ממעיינות הנצח)
"מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמֵעֵלָה" (במדבר א' ג)
אם המנין של בני ישראל היה לצורך השראת השכינה בקרבם, מדוע נאמר "כל יוצא צבא" במה קשור ענין יוצאי הצבא לענין השראת השכינה? אלא, אמרו חז"ל שאין הקב"ה משרה שכינתו על ישראל בפחות מעשרים ושתים אלף שנאמר: "ובנחה יאמר שובה ה' רבבות אלפי ישראל" (במדבר י' לו), וזאת בכדי להשוות את מלכות ה' בארץ כמלכותו ברקיע, ובמדרש מובא: "בשעה שנגלה הקב"ה על ישראל בהר סיני ירדו עמו עשרים ושתים אלף מרכבות של מלאכי השרת שנאמר בתהילים: "רכב א-לקים רבותים אלפי שנאן ה' בם" (תנחומא וישלח) כלומר כשיש את המספר הזה אז, "ה' בם", השכינה שרויה בהם, וכן מצאנו במחנה הלויים שנקרא מחנה שכינה שמנו עשרים ושתים אלף (במדבר ג ט) על כן הוצרך למנות גם את ישראל לידע אם יש בהם כחשבון הזה שיהיו ראויים להשראת השכינה בכל שבט ושבט, ולכן הוזכר "כל יוצא צבא" שיהיה כל אחד שבמנין ראוי להיות כאחד מצבא המרום.

"וְאֵת כָּל הָעֵדָה הִקְהִילוּ בְּאֹזֶן לְחֹדֶשׁ הַשָּׁנִי" (במדבר א' יז)
הכתוב בא לציין שבחו ולהזכיר את זריזותו של משה רבינו בקיום מצות השם, שהרי ה' דיבר אל משה "באחד לחדש השני בשנה השנית" (במדבר א' א) ובו ביום לקח את הנשיאים והקהיל כל העדה והתחיל לפקוד אותם. אמנם המנין לא נשלם ביום אחד, ולכן חזר ואמר "ויפקדם במדבר סיני" (במדבר א' ט), להודיע את המקום שבו נערך המנין, אך לא את היום מכיון שהמנין לא נערך ביום אחד.

"כַּאֲשֶׁר יִזְוָו כֵּן יִסְעוּ" (במדבר ב' י)
ישנם אנשים שבעודם בביתם מדקדקים הם בקלה כבחמורה, אולם בשעה שהם מטלטלים בדרכים ומתרחקים ממקום מגוריהם מתחילים הם לזלזל במצוות ומשנים מאורח חייהם הקבוע ומרמזת לנו התורה כאן: "כאשר יחנו", באותה הנהגה שאתה נוהג כשאתה חונה בביתך, "כן יסעו", כן עליך להתנהג במסעותיך.

הג'גים מפרקי אבות - פרק ו' (מאוצרינו הישן)

"צדיק זוסיד ישר ונאמן" (א)
כפי שאנו רואים, הסדר במשנה הוא שונה והפוך מן הסדר המקובל אצלנו. "חסיד" הוא מדרגה גדולה יותר מ"צדיק", "ישר" - עוד יותר גדול, ו"נאמן" - עוד יותר גבוה.

"אוי להם לבריות מעלבוֹנֵה שֵׁל תוֹרָה" (ב)
התורה מתמעטת מיום ליום, ואף על פי כן גדל והולך מספרם של ה"גאונים", ו"רבן של כל בני הגולה" ו"מאור הגולה" יש לנו ככוכבי השמים לרוב. יהודים רבים יוצאים בזמן הזה ב"ותורתך בתוך מעי" - בתורה שהם למדו מפי המלאך עוד בהיותם שרויים במעיה של אמם הורתם.

"שֵׂאִין לך בן זורין אלא מי שיעוסק בתלמוד תורה" (ג)
לפיכך, היה אומר רבי יעקב אורנשטיין, בעל "ישועות יעקב", נענשים הצדיקים על פשעי הדור, שהרי דין הוא, כי "אין נפרעים מנכסים משועבדים במקום שיש בני חורין".

"כך היא דרכה שֵׁל תוֹרָה" (ד)
הנצי"ב שאל פעם אברך אחד שבא לוולוז'ין ללמוד בישיבה: "באמת רוצה אתה ללמוד?" "בוודאי רבי", השיב הבחור מופתע במקצת, "בוודאי". "רוצה אתה להיות מתמיד?" חזר ושאלו הנצי"ב. "בוודאי, בוודאי" אמר האברך. "אבל האם אתה יודע", שאל אותו שוב הנצי"ב, "מה חייב מתמיד לעשות וכיצד הוא חייב להתנהג?" והצעיר עמד ולא היה יודע מה ישיב. "מתמיד", אמר הנצי"ב, "חייב לאכול בזמן, לישון בזמן וללמוד בזמן".

לרפואת כל חולי עם ישראל ובכללם:
הרה"ג מרדכי צמח אליהו בר מזל טוב שליט"א משה טויטו בר אסתר הי"ו

הארות והערות ניתן להפנות לטלפון: 052-3268315 או בדוא"ל: Yossef.Benhamo@gmail.com

גמ"ח תפילין "יד יצחק"
ברשותנו מבחר תפילין רש"י (ספרדי, אשכנזי, איטר) להשאלה בטלפון: 052-3268315
חברת הבקשות "מאיר השחר" בני ברק ומדרשת "ויזרע יצחק"
לימוד פיוטים ובקשות נוסח מרוקו בהדרכת ע"ה יוסף בן חמו יום שישי 14:00 בית כנסת "תורת ישראל" קריית הרצוג ב"ב

אין לעיין בעלון בשעת חתמילה

נא לשמור על קדושת הגליון